

De noodzaak van de helpende hand

Mensen met een verstandelijke beperking zijn sterk afhankelijk van hun omgeving. Ook met het organiseren van hun financiële zaken. Graag laat ik u organisaties als Amsta Karaad zien die mensen thuis helpen met specialistische zorg. Want dat is keihard nodig. Maar hoeveel hulp deze mensen ook krijgen, de kans is groot dat hun betalingsachterstanden toenemen. Hoe dit kan, ondanks de goede begeleiding?

De oorzaak van betalingsachterstanden bij mensen, zeker wanneer zij een verstandelijke beperking hebben, heeft meer en meer een externe aanleiding.

De laatste jaren is de sterke huurstijging van sociale huurwoningen een belangrijke oorzaak. Waar de huurverhoging tot een paar jaar geleden inflatievolgend was, is deze nu

gemaximeerd op ongeveer 5 procent. Dit betekent veel meer vaste lasten en steeds minder leefgeld.

De zorgkosten zijn een andere externe factor. Deze stijgen jaar in, jaar uit.

De kostenstijging wordt steeds vaker op burgers afgewenteld. Iemand moet het immers betalen. Er is geen ontkomen aan. Maar sommige mensen kunnen dit simpelweg niet betalen. Waaronder mensen met een verstandelijke beperking, omdat zij dikwijls de stijgende lasten niet kunnen compenseren met stijgende inkomsten.

Een derde belangrijke factor is de alsmatig ingewikkelder wordende samenleving. Ik heb er zelf al drie keer over gedaan om mijn DigiD werkend te krijgen. Voor mensen met een verstandelijke beperking is het ondoenlijk om een DigiD aan te vragen.

De toename van betalingsachterstanden wordt dus steeds vaker bepaald door externe factoren (sterk beïnvloed door overheidsbeleid). Mensen met een verstandelijke beperking kunnen die oorzaken van buitenaf niet compenseren. Een beter verdienende baan of nog meer besparingen op kosten zit er voor hen niet in. Gelukkig zijn er organisaties als Amsta Karaad, die een laatste vangnet zijn voor deze mensen. En gelukkig werkt CAV met Amsta samen, om mensen met een verstandelijke beperking een helpende hand te bieden in een steeds ingewikkelder wordende samenleving.

De overheid is aan zet om de ingewikkelde samenleving minder ingewikkeld te maken, om de zorgkosten niet op deze doelgroep af te wentelen en om sociale huisvesting weer sociaal te maken.

Last but not least: wie vergoedt de kosten van bewindvoering voor deze mensen? Waar iedere andere Nederlander op bijstandsniveau de kosten vergoed krijgt uit de bijzondere bijstand, draaien mensen met een verstandelijke beperking zelf op voor deze kosten. Terwijl wij hun leefomgeving meer en meer ingewikkeld maken.

Erwin Bel, directeur-bestuurder CAV

'Voor mensen met een verstandelijke beperking is het ondoenlijk om een DigiD aan te vragen.'

'Laat mensen met een beperking niet in de steek'

Zorgpartner Amsta Karaad is er voor mensen met een verstandelijke beperking.

Bojidar Konstantinov werkt voor het Ambulant Specialistisch Team, dat 280 cliënten thuis begeleidt. Cliënten die moeilijk zelfstandig hun financiën kunnen beheren.

De digitalisering en de steeds complexer wordende samenleving maken het er ook niet makkelijker op. CAV-bewindvoerder Mukta Uddin spreekt met Bojidar over hun gezamenlijke inzet voor de cliënt.

Bojidar: 'Ons team ondersteunt niet alleen mensen met een verstandelijke beperking, maar ook mensen met een dubbele diagnose'. Mukta: 'Dit zijn mensen die bijvoorbeeld verstandelijk beperkt zijn, maar ook een verslaving en/of een psychiatrisch ziektebeeld hebben.' Bojidar: 'Wij helpen cliënten aan zinvolle dagbesteding, zorgen voor huisvesting, onderhouden contact met instanties en bieden hulp bij administratie, financiën en schuldenproblematiek. Waar andere instanties

stoppen, gaan wij door. Wij zijn er altijd voor de cliënt, het gaat tenslotte om mensen met een beperking en die laat je niet in de steek.'

Maken de digitalisering en de complexer wordende samenleving het voor deze doelgroep niet steeds lastiger?

Bojidar: 'Dat klopt. Voor mensen met een beperking is het moeilijk om met computers om te gaan. Bij het aanvragen van een DigiD bijvoorbeeld,

gebeurt het negen van de tien keer dat een cliënt een brief krijgt met belangrijke informatie, maar deze kwijtraakt. In de brief staat dat je binnen drie dagen een code moet activeren. De cliënt vergeet binnen drie dagen te reageren en wij moeten de DigiD opnieuw aanvragen. Dat kunnen ze echt niet zelf, het merendeel heeft niet eens een computer thuis!'

Onder andere de wet- en regelgeving en het betalingsverkeer worden steeds ingewikkelder. Hoe houden jullie het voor cliënten eenvoudig en overzichtelijk?

Bojidar: 'Er is inderdaad sprake van veel nieuwe regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van eigen bijdragen. Hoe kan een cliënt die geen bewindvoerder heeft nou zelf een bijdrage betalen van 19,40 euro per maand?'

Mukta: 'Voor Amsta wordt het ingewikkelder om samen met de cliënt zaken te regelen, voor ons niet. In geval van beschermingsbewind nemen wij de administratie in z'n geheel over, zodat wij het overzicht hebben. Om ervoor te zorgen dat de cliënt ook het overzicht bewaart, sturen we hem maandelijks een financieel overzicht waarop zijn inkomsten en uitgaven staan, zodat hij kan zien wat er op zijn rekening staat.'

Wat kunnen Amsta Karaad en CAV hierin gezamenlijk betekenen?

Mukta: 'Intensieve begeleiding is heel belangrijk. Doordat persoonlijk begeleiders optreden als tussenpersoon tussen CAV en cliënten, verlopen

Bojidar Konstantinov, cliënt Fatih Azan en Mukta Uddin

de contacten met ons al veel gestructureerder en effectiever dan voorheen. Verzorgen wij de financiën, dan heeft Bojidar meer tijd om zijn cliënten persoonlijk te begeleiden. Zeker als er sprake is van bewindvoering, want dan nemen wij alles uit handen. Sowieso staan de meeste cliënten van Amsta Karaad onder beschermingsbewind, want een beperking is een grond om bescherming te krijgen.'

'Veel van mijn cliënten zie ik er financieel weer bovenop komen.'

Zijn jullie tevreden over de onderlinge samenwerking?

Bojidar: 'De samenwerking met CAV ervaar ik als bijzonder positief. Veel van mijn cliënten zie ik er financieel weer bovenop komen. Waarmee wij trouwens heel erg geholpen zouden zijn, is een checklist waarop alle voorzieningen staan, waarvan de cliënt die niet onder bewind staat gebruik kan maken.'

Mukta: 'Misschien vinden wij onze voorzieningen wel te vanzelfsprekend, een checklist kan een goed hulpmiddel zijn'. Bojidar: 'En hoewel je veel contact hebt met persoonlijk begeleiders, nodig ik je uit om een keer bij het teamoverleg van Amsta Karaad aanwezig te zijn. Om uit te leggen wat CAV allemaal te bieden heeft en de verwachtingen over en weer duidelijk te maken. Mukta: 'Toevallig sprak ik hierover laatst met een van je collega's, over twee zielen een gedachte gesproken...'

Vanwege zijn verstandelijke beperking is de 32-jarige Fatih Azan al elf jaar cliënt bij Amsta Karaad. In het verleden heeft hij veel schulden gemaakt, waaraan hij niet graag wordt herinnerd. Om hem te helpen bij het oplossen van zijn financiële problemen, bracht persoonlijk begeleider Bojidar Konstantinov hem in contact met CAV. Met succes.

Fatih woont nog thuis bij zijn ouders. Twee keer per week gaat hij naar de dagopvang, iets wat Bojidar voor hem heeft geregeld. Fatih: 'Bojidar komt regelmatig bij me thuis om te kijken of alles goed gaat, maar we spreken ook buiten de deur af. Hij helpt me bijvoorbeeld als ik geld wil pinnen.' Bojidar: 'Ik heb een speciale band met Fatih, omdat hij mijn allereerste cliënt is. We zien elkaar gemiddeld vier keer per week en wonen ook nog eens bij elkaar om de hoek.'

Loslaten is lastig

Bojidar: 'Om de financiële situatie van Fatih te verbeteren, hebben we contact gezocht met verschillende instanties. Uiteindelijk vonden we bij CAV de juiste hulp en is Fatih in 2009 onder bewind gesteld.' Fatih: 'Eerst vond ik het moeilijk dat ik niet aan mijn eigen geld mocht komen, maar ondertussen weet ik wel beter. Inmiddels gaat het zelfs zo goed dat ik uit de schuldsanering ben! Ik heb genoeg ruimte om geld uit te geven, maar ik heb geleerd om geen schulden meer te maken.'

Positieve geluiden

Bojidar: 'Hoewel Fatih uit de schuldsanering is, loopt het bewind bij CAV door. Daar voelt Fatih zich prettig bij en wij natuurlijk ook.' Naarmate het gesprek vordert, neemt de onrust bij Fatih toe. Over zijn verleden praat hij niet graag, maar over internet raakt hij niet uitgepraat. 'Ik ben heel goed met internet. Bij de dagopvang zit ik vaak achter de computer en bij mij in de buurt zit een bibliotheek, waar ik graag internet'. Hoe hij zijn toekomst ziet? 'Ik wil gewoon bij CAV blijven, want het gaat nu veel beter met me', zegt Fatih tot slot.

Stichting CAV
Maria Montessorilaan 23
2719 DB Zoetermeer
T 088 8 228 228
F 088 8 228 200

Postbus 7276
2701 AG Zoetermeer

info@stichting-cav.nl
www.stichting-cav.nl

Colofon

CAV ontzorgt is een uitgave van Stichting CAV.
Tekst, eindredactie: Erwin Bel, Redactiebureau Chapeau
Fotografie: Redactiebureau Chapeau
Vormgeving: Haagsblauw